

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Čínská pandí diplomacie v Německu

Chinese panda diplomacy in Germany

OLOMOUC 2022 Karolina Utíkalová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Mgr. Richard Turcsányi, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě pečlivě prostudované literatury, kterou jsem následně v textu a v bibliografii řádně citovala.

V Olomouci.....

Podpis.....

Anotace

Příjmení a jméno autora: Karolina Utikalová

Název katedry a fakulty: Filozofická fakulta, Katedra asijských studií

Název diplomové práce: Čínská pandí diplomacie v Německu

Vedoucí diplomové práce: Ing. Mgr. Richard Turcsányi, Ph.D.

Počet znaků: 87 124

Počet stran: 61

Počet příloh: 2

Počet použité literatury: 93

Tato bakalářská práce se zabývá čínskou pandí diplomacií v Německu a jejím cílem je pokusit se odpovědět na dvě výzkumné otázky: „Proč se ČLR rozhodla propůjčit pandy Německu?“ a „Přispěla pandí diplomacie k pozitivnímu obrazu Číny v Německu?“ Odpověď na první otázku získám na základě prostudované odborné literatury. Prostřednictvím této metody se pokusím správně definovat základní pojmy, které umožní lépe pochopit zkoumanou hypotézu. Odpověď na druhou otázku získám na základě mediální analýzy vybraných a dostupných německých zpravodajů. Skrze kvantitativní a kvalitativní metody mediální analýzy se pokusím vysvětlit shromážděná data a odpovědět na druhou zkoumanou hypotézu. V závěru práce shrnu hlavní zjištění výzkumu.

Klíčová slova

Pandí diplomacie, Panda, Čínská soft power, Soft power, Čínsko-německé vztahy, Čína, Německo, Mezinárodní vztahy

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu Ing. Mgr. Richardovi Turcsányimu Ph.D. za jeho ochotu, čas a věcné poznámky, které mi poskytl během psaní mé bakalářské práce. Ráda bych poděkovala i doktorandce Mgr. Zdeňce Peichl Kyselové, která mi také ochotně poskytla cenné rady a pomohla vytvořit tuhle práci.

Obsah

Použité zkratky	7
Ediční poznámka	8
Úvod.....	9
1. Teoretická část	11
1.1 Soft power	12
1.2 Čínská soft power.....	13
1.3 Čínská pandí diplomacie	15
1.4 Historický vývoj čínské pandí diplomacie	17
2 Čínsko-německé vztahy.....	22
3 Čínská pandí diplomacie jako soft power v Německu	27
4 Praktická část.....	30
4.1 Mediální analýza	31
4.2 Výběr německých médií	32
4.3 Německo jako případová studie	34
4.4 Shromáždění dat	35
4.5 Cíl mediální analýzy	36
5 Kvantitativní analýza	37
6 Kvalitativní analýza.....	41
Závěr.....	45
Resumé	47
Seznam příloh	48
Seznam tabulek a grafů	49

Bibliografie.....	50
--------------------------	-----------

Použité zkratky

ČLR – Čínská lidová republika

SSSR – Svaz sovětských socialistických republik

ÚV KSC – Ústřední výbor komunistické strany Číny

SRN – Spolková republika Německo

NDR – Německá demokratická republika

WTO – Světová obchodní organizace (World Trade Organization)

EU – Evropská unie

OSN – Organizace spojených národů

G20 – skupina největších ekonomik světa (Group of Twenty)

PETA – nezisková organizace bojující za práva zvířat (People for the Ethical Treatment of Animals)

Ediční poznámka

Všechna čínská jména a názvy jsem v práci zapsala českou standardní transkripcí. U názvů jako jsou Peking a Náměstí nebeského klidu jsem místo zmíněné české standardní transkripce použila jejich ekvivalent v českém jazyce. Dále se v textu objevuje pojem měkká síla, který jsem v práci používala v anglickém překladu jako soft power.

Úvod

Během pěti tisíc let kulturního a historického rozvoje Číny reprezentovalo tuto zemi mnoho různých zvířat. Hodně z nich se stalo symboly této země pro okolní svět, protože vycházela z mnoha aspektů bohaté historie a kultury Číny. Po vzniku ČLR pod vedením Komunistické strany Číny (KSC) se v domácích médiích stalo symbolem nové zvíře, které má v tradiční kultuře říše středu jen malý historický význam. Tímto zvířetem je panda velká (Zheng, 2017).

V době, kdy se ČLR začala otevírat světu díky Teng Siao-pchingovým reformám, které výrazně urychlily ekonomický růst, se Čína během několika následujících desetiletí zapsala na mapu jako globální velmoc (Hu & Khan, 1997). To přivedlo čínskou vládu k otázce, o které předtím nikdy neuvažovala, a to, jak se stát atraktivní pro celý svět. Pojem soft power, který překládáme jako měkká moc, začal být pro Čínu důležitější než kdykoliv předtím, protože Čína začala hrát větší roli na mezinárodní scéně (Jinwei & Zhou, 2012). ČLR, jako světová velmoc začala hledat zdroje pro svou soft power, aby efektivně a bez donucovacích praktik využila svou politiku v zahraničí ve svůj vlastní prospěch. Jedním z těchto zdrojů se staly právě pandy, které jsou v dnešní době považovány nejen za symbol Číny, ale zároveň za nástroj měkké moci zahraniční politiky ČLR (Szcudlik, 2017).

Kvůli rozdílným názorům v politice, ale i v jiných oblastech, čelí Čína stále intenzivnějšímu negativnímu vnímání především v západním světě, avšak prostřednictvím soft power má možnost zvýšit si svou atraktivitu, zlepšit svou image a budovat důvěryhodné vztahy s ostatními státy (Cheah, 2016; Hyland, 2020). K tomu využívá své nástroje měkké moci a, jedním z nich je pandí diplomacie. A protože, se pandy nevyskytují v žádné jiné části zeměkoule, jsou nesmírně atraktivní pro celý svět. Čína si je toho maximálně vědomá, a proto se snaží pandí diplomacii využívat k ovlivnění veřejného mínění a vytvoření co nejpozitivnějšího pohledu na ČLR.

Existují různé důvody, proč Čína zapůjčuje pandy do zahraničních zemí. Někde šlo o půjčku jako gesto dobře se rozvíjejících vztahů, někde o dar k důležitému výročí, jinde zase o půjčku spojenou s obchodními zájmy (Bílý, 2019). ČLR si vybírá státy velmi

důkladně a vždy se rozhoduje na základě toho, co může určitá země Číně nabídnout a zda jsou vzájemné vztahy obou států příznivé.

V bakalářské práci se budu zabývat problematikou pandí diplomacie jakožto prostředkem čínské soft power v Německu. Vzhledem k tomu, že Německo je pro ČLR velmi důležitým obchodním partnerem, bude zajímavé zjistit, jakou roli hraje pandí diplomacie v čínsko-německých vztazích. Východiskem budou odpovědi na dvě výzkumné otázky, zkoumané v obou částech bakalářské práce teoretické i v praktické.

1. Proč se ČLR rozhodla propůjčit pandy Německu?
2. Přispěla pandí diplomacie k pozitivnímu obrazu Číny v Německu?

Přehled prostudované literatury mi poskytne akademické podklady k pochopení první výzkumné otázky, na niž bude navazovat analytická část, a to mediální analýza. V praktické části se pokusím co nejlépe vysvětlit metodologii a komparaci článků vycházejících z německých médií. Prostřednictvím tohoto procesu bude práce systematicky analyzovat čínskou pandí diplomacii v Německu. Práce bude zakončena závěrečným shrnutím hlavních zjištění jak z teoretické, tak z praktické části bakalářské práce, kde budou zodpovězeny obě výzkumné otázky.

1. Teoretická část

V teoretické části se pokusím prostřednictvím rešerše dostupné literatury vysvětlit základní pojmy týkající se pandí diplomacie a odpovědět na první výzkumnou otázku: „Proč se ČLR rozhodla propůjčit pandy Německu“. K získání logických argumentů vedoucích k zodpovězení první otázky je nutné správně definovat koncept soft power a také koncept čínské soft power, která využívá pandí diplomacii jako svůj nástroj. S teorií čínské pandí diplomacie v Německu je důležité vysvětlit i vývoj čínsko-německých vztahů a také průběh pandí diplomacie v Německu.

1.1 Soft power

„Země, které dokážou úspěšně využít svou národní moc, jsou schopny ovlivňovat chování ostatních politických aktérů“ (Center for Strategic and International Studies, 2016).

Moc byla ve světě tradičně definována hlavně jako hard power, což v překladu znamená tvrdá moc. Tento pojem je chápán v kontextu ekonomické či vojenské síly, který se uplatňuje pomocí vyhrožování, ekonomických sankcí, násilí nebo nátlaku. Soft power je na rozdíl od donucovacích praktik typem moci, která využívá pozitivní přitažlivost a přesvědčování k dosažení cílů zahraniční politiky (Nye, 2004; The Soft Power 30, [b.r.]). Hard power se oproti soft power ve většině případů opírá o zásadu cukru a biče. Měkká moc se tomuto pravidlu výrazně vyhýbá a snaží se dosáhnout vlivu pomocí budování sítí, sdělováním přesvědčivých narativů, zaváděním mezinárodních pravidel a čerpáním zdrojů, které činí zemi přirozeně atraktivní pro svět (The Soft Power 30, [b.r.]). - Jak uvádí Nye (2004) v jedné ze svých knih, *„soft power spočívá ve schopnosti formovat preference ostatních“*. Dále pak vysvětluje, že toto formování je založeno na třech pilířích: kultura, politické hodnoty a zahraniční politika. Měkká moc se prostřednictvím těchto pilířů snaží o změnu chování druhých bez konkurence či konfliktu, ale hlavně vede k lepšímu veřejnému mínění a důvěryhodnosti po celém světě (Nye, 2004). Nástroje soft power, které jsou součástí zmíněných pilířů, nejsou přesně definovány ani omezeny na jeden ucelený seznam. Cokoli, co vede k propagaci, zvýšení atraktivity, cokoli, co přitahuje pozornost a následně formuje preference ostatních, lze klasifikovat jako nástroj měkké moci (Szcudlik, 2010, s. 47).

1.2 Čínská soft power

Soft power je silně závislá na globálním image a mezinárodní prestiži. V případě ČLR se její vzestup a autoritářský režim ve světě ukázal spíše v negativním světle (Center for Strategic and International Studies, 2016). Jak uvádí Kachlíková ve své diplomové práci (2018), „*na pověsti země vždy záleží*“. Z toho důvodu Ústřední vláda Číny vypracovala strategie shora dolů¹ s cílem posílit čínskou soft power, a zlepšit tak pozitivní obraz Číny v mezinárodním měřítku (Center for Strategic and International Studies, 2016). Kurlantzick ale ve své knize jako první poukázal na to, že Čína chápe soft power v daleko širším smyslu. Můžeme říct, že měkká moc pro Čínu znamená vše, co se vyhýbá vojenské a bezpečnostní sféře, což jsou například kultura a veřejná diplomacie, ale i ekonomické a diplomatické prostředky, jako jsou pomoc, investice a účast v multilaterálních organizacích (Kurlantzick, 2007, s. 6).

Oficiálně se o čínské soft power začalo psát v roce 1993, kdy vyšel článek nynějšího předního politického teoretika ÚV KSC Wang Hu-ninga, ve kterém uvedl, že kultura je hlavní nástroj měkké moci (Wu, 2018). Díky kultuře může stát vytvářet svůj pozitivní obraz a prosazovat své hodnoty (Ziętek, 2010, s. 136). Praxe však ukazuje, že kromě využívání nástrojů čerpajících z kulturních zdrojů jsou široce využívány i nástroje politické (diplomatické) a ekonomické, sloužící k posílení čínské soft power (Szcudlik, 2010). Mezi takové nástroje patří například BRI (Iniciativa Belt and Road), Konfuciovy instituty a mezinárodní média (China Daily, CCTV, Global Times...) (Albert, 2018).

Čínští stratégové došli k závěru, že rozvoj zdrojů měkké moci je nejen rozhodujícím prvkem k jejímu posílení, ale i k dosažení dlouhodobých strategických cílů (Wuthnow, 2008). Posílení měkké moci mělo být tedy dosaženo prostřednictvím podpory čínské kultury a modelu ekonomického rozvoje založeného na pekingském konsensu² (Łós, 2017).

¹ Strategie shora dolů označují situace, kdy o rozhodnutí rozhoduje pár lidí s autoritou spíše než lidé, kteří byli ovlivněni situací.

² Pekingský konsensus je model ekonomicko-politického rozvoje, který využívají rozvojové země pro rozvoj ve státech třetího světa.

Současná moc Číny se opírá o obrovský ekonomický růst, který efektivně využívá a financuje ekonomické nástroje k realizaci čínské soft power (Morrison, 2019; Łoś, 2017). Podle profesora Łosia (2017) hospodářský rozvoj, zahraniční a obchodní politika v ČLR v posledních třiceti letech upoutaly natolik pozornost světa, že zastínily hlavní nástroj čínské soft power – kulturu. Čína se však neustále snaží o rozvoj měkké moci prostřednictvím kultury, k čemuž jí přispěly letní olympijské hry v Pekingu konané v roce 2008 a výstava Shanghai World Expo konaná v roce 2010 (Tanzim, 2021, s. 462). Nicméně letošní zimní olympiáda v Pekingu nesla s sebou negativní ohlasy způsobené hlavně situací v zemi³, takže k posílení soft power prostřednictvím kultury spíše nepřispěla.

Pokud se úzce zaměříme na soft power z pohledu kultury, stále bude těžké oddělit strategii Číny „jak se stát atraktivní pro celý svět“ od její ekonomické moci. Je to z toho důvodu, že jen málo zemí má tak velké finanční prostředky, aby mohly otevírat kulturní centra po celém světě a podporovat tak výměnu směřující ke vzájemnému porozumění (Carminati, 2020). Je tedy zřejmé, že pro Peking jsou nejsilnějším nástrojem soft power peníze. Čínská velmoc si tak snaží díky svým finančním prostředkům, které využívá k posílení měkké moci, koupit vliv a ovlivňovat jednání ostatních. Nicméně čínské velké obchodní a investiční smlouvy, poskytování štedrých půjček nebo rozdávání tučných balíčků pomoci nejsou pro Čínu příliš výnosné (Foreign Affairs, 2015). Jak píše Shambaugh (2015, s. 100): „*Čína mluví hlasitěji než slova a v mnoha částech světa je chování Číny v rozporu s její vlídnou rétorikou.*“

ČLR už několik let intenzivně investuje do zlepšení svého image ve všech oblastech, ale dokud strukturálně nezmění svou politiku, svůj negativní obraz nebude schopná změnit. „*Drobné kroky ke zlepšení lidských práv jsou zastíněny vysoce medializovanými případy, které zdůrazňují nedostatek politické svobody v Číně*“ (d'Hooge, 2015, s. 91).

³ ČLR se v aktuální době potýká s mnoha problémy, jimiž jsou např: přísná omezení svobody projevu; rozšíření cenzury; pronásledování obránců lidských práv, disidentů a aktivistů atd. Tyto problémy se však týkají především Ujgurů, čínské národní menšiny. Čína je obviněná za páchaní zločinů proti lidskosti a možná i genocidě, kterou provádí na ujgurském obyvatelstvu a dalších muslimských etnických skupinách v Sin-ťiang (BBC, 2021).

1.3 Čínská pandí diplomacie

Čínská pandí diplomacie spočívá v půjčování pand jiným zemím. Tato praxe se stala jedním z nástrojů vytváření pozitivního obrazu Číny (Szcudlik, 2017). Díky své univerzální přitažlivosti si tato stvoření podmanila srdce velkého množství lidí, zejména mladé generace. Čína si tak získala díky černo-bílým medvědům přízeň lidí ze zahraničí, a proto se pandy v průběhu let staly nedílnou součástí čínské měkké moci (Lin, 2009).

Otázkou je, proč je vlastně panda velká tak silným kandidátem pro uplatňování čínské soft power. Hartig používá charakteristiku zvířecí diplomacie na čínské využívání pandy a tvrdí, že to má dva důvody: silnou univerzální přitažlivost a exkluzivitu pro Čínu (Hartig, 2013). Tato univerzální přitažlivost vychází z vizuální podoby pandy, kterou lze popsat jako roztomilou, přátelskou, nevinnou, neagresivní, naivní a hravou. V populárním průzkumu Ramona a Desmond Morrisovi (1982) popisují, že panda má roztomilý, přátelský a bezpohlavní vzhled, který je klíčem k její oblíbené vizuální podobě (Morris & Morris, 1982). Panda je ukázkovým příkladem neotenie nebo *kindchenschema*⁴, kterému se přisuzuje klíčový faktor univerzální atraktivity v rámci pandí diplomacie, protože toto zvíře má dětské vlastnosti, které jsou důležitým podnětem pro vyvolání instinktu péče a ochrany spolu s pocitem roztomilosti (Hartig, 2013, s. 55).

Kromě západních horských oblastí Číny se tato zvířata nevyskytují v žádné jiné části světa, což znamená, že všechny pandy, které v současnosti žijí na planetě, patří Číně. Xing uvádí, že díky jedinečnosti pand je Čína spojuje se svou národní identitou a činí z nich symbolickou reprezentaci čínského národa (Xing, 2010). Hartig tvrdí, že poselství, kterou vysílá panda jménem Číny, je nepopíratelné. Protože se dá říct, že Čína ve spojitosti s pandou velkou jsou pro sebe navzájem synonymy, což umožňuje, aby vlastnosti pandy velké reprezentovaly ČLR v zahraničí přátelským, tradičním a mírumilovným způsobem (Hartig, 2013 s. 57).

⁴ Kindchenschema – se vyznačuje určitou skupinou rysů obličeje a těla, díky kterým stvoření vypadá jako „roztomilé“, s tím aktivuje v ostatních touhu se o něj starat (Glocker, 2009).

Obecně se pandy půjčují z Číny obvykle v párech na dobu deseti let s roční sazbou až 1 milion amerických dolarů. Tato částka je ale z velké části určena na ochranu přírody v místě, kde žijí pandy, neobsahuje náklady na krmivo, údržbu, lékařskou péči ani speciální výběh určený pro černobílé medvědy. Pokud se v cizině narodí pandí mláďata, ČLR si za ně účtuje navíc jednorázovou daň ve výši 400 000 amerických dolarů (Zhou, 2018; Anderson, Tang, 2018).

1.4 Historický vývoj čínské pandí diplomacie

Historický vývoj čínské pandí diplomacie můžeme rozdělit do tří období, ve kterých se úzce odrážejí významné změny Číny. Období dělíme následovně (Bílý, 2019; Buckingham, 2013; Anderlini, 2017):

- 1) Pandy byly darovány strategickým partnerům, tzv. Mao éra, která trvala od roku 1957.
- 2) Pandy byly smluvně půjčovány tzv. Státem kontrolované pandí půjčky od roku 1982.
- 3) Pandy jsou půjčovány souběžně s obchodními dohodami, tzv. Pandí půjčky spojené s obchodními smlouvami od roku 2008.

Ještě předtím, než přejdeme k prvnímu období, první historická zmínka o pandí diplomacii sahá do doby dynastie Tchang, kdy čínská císařovna Wu Ce-tchien darovala dva černobílé medvědy japonskému císaři Tenmu v roce 685 n. l. (Zhang, 2021). Čína tak usilovala skrze darování pand o posílení vzájemných vztahů s Japonskem, a to prostřednictvím silného ideového závazku a gesta přátelství (Xing, 2010).⁵

Mao éra od roku 1957

Za hlavní tvůrce pandí diplomacie se však považují Mao Ce-tung a Čou En-laj, kteří provedli první oficiální předání pand v historii ČLR v roce 1957, kdy darovali černobílého medvěda Sovětskému svazu. Tento akt můžeme tedy považovat za začátek první etapy pandí diplomacie, kterou označujeme jako Mao éra (Buckingham, 2013). V tomto období ČLR uplatňovala princip předávání pand svým strategickým partnerům. Ze začátku to byly socialistické země, protože to bylo v souladu s tehdejší zahraniční politikou čínského státu. Cílem předávání pand bylo vyjádření stejné ideologie a upevnění vztahů ve východním bloku. V 60. letech mimo jiné obdržela pandu i Severní Korea jako komunistický spojenec ČLR. Podle polské politoložky Szczudlik (2017) došlo k proměně

⁵ Vzhledem k převládajícímu sinocentrismu, což byla situace mezinárodního řádu, kdy Čína prostřednictvím tributárního systému, diplomatických návštěv a vzájemných darů zavazovala okolní státy k loajalitě, lze usoudit, že právě věnování pand do Japonska byl způsob, jak udržet svrchovanost nad Japonskem.

pandí diplomacie během ideologické roztržky mezi ČLR a SSSR⁶. Tyto spory dovedly zahraniční politiku ČLR k odklonu od Sovětského svazu a zaměření se na strategii „jednotné fronty“, která zahrnovala spolupráci s USA, Japonskem a evropskými zeměmi (tamtéž). Čína tak změnila směr a začala posílat pandy do strategických zemí na západ.

V druhé polovině Mao éry sehrály pandy důležitou roli při navazování diplomatických vztahů ČLR s USA. Dva měsíce po významné cestě amerického prezidenta Richarda Nixona do Číny v roce 1972 (která ukončila 25 let izolace a napětí mezi Spojenými státy a Čínskou lidovou republikou) přivítali on a jeho manželka dvě pandy velké ve Washingtonu (Holland, 2017). V následujících letech pandy putovaly do dalších západních zemí, mezi něž se zařadily tyto státy: Francie, Velká Británie, Portugalsko a NDR. Celkem Čína během první etapy pandí diplomacie (1957-1982), darovala 24 pand devíti národům (Schaller, 1993, s. 235; Szczudlik, 2017).

Pandí půjčky od roku 1982

Když Teng Siao-pching po svém nástupu k moci vyhlásil v roce 1982 tzv. politiku nezávislé a mírové diplomacie, změnil se tím cíle a způsoby provádění pandí diplomacie. Tím začala druhá etapa propůjčování pand. Dosavadní převážně ideologický cíl byl nahrazen pragmatictějšími úvahami (Szczudlik, 2017). Po zahájení čínského programu ekonomických reforem, vedoucích ke státu řízenému kapitalismu, který se vyznačuje „politikou otevřených dveří“ (západním investicím) a vytvořením zvláštních ekonomických zón, v nichž se uplatňují kapitalistické principy (Zheng, 2017); potřebovala Čína dobré vnější vztahy a zahraniční kapitál, proto se pravidla pro vedení pandí diplomacie změnila. Místo darování zvířat je Čína začala smluvně půjčovat (Szczudlik 2017; Sung 1991). Účel pandí diplomacie se tak přesunul od důrazu na geopolitiku k zaměření se na trhy. Prestižní zoologické zahrady v zemích, které jsou považovány za důležité trhy pro čínská zvířata, dostaly tak příležitost pronajmout si pandy za vysoké částky (Peddie, 2010). Dohody o propůjčení pand se začaly uzavírat

⁶ Rozkol mezi ČLR a SSSR začal již v roce 1956 po XX. sjezdu KS SSSR, kde Nikita Chruščov kritizoval kult osobnosti Stalina. To čínskou stranu zarazilo, protože nikdy nesdílela představu o Stalinově neomylnosti. Jinak řečeno projev Chruščova byl pro čínské komunisty nepřijatelný, z toho důvodu se Mao Ce-tung rozhodl, že Čína bude spoléhat pouze sama na sebe v budování socialismu a půjde si svou vlastní cestou. Od této doby se bilaterální vztahy ČLR a SSSR začaly zhoršovat, k normalizaci došlo v polovině 80. let 20. století (Bakešová, Kučera, Lavička; 2019).

mezi China Wildlife Conservation Association (CWCA)⁷ a zoologickými zahradami hostitelských zemí (Szcudlik, 2017).

Ze začátku byly pandy najímané na krátkodobé zahraniční výstavy, které trvaly od 100 do 200 dní za cenu 300 000 až 500 000 amerických dolarů (Hill, 1990). Tyto krátkodobé výstavy si našly ve státech (obzvláště v USA) obrovskou oblibu mezi lidmi, i přestože to pro pandy znamenalo značné logistické a nákladné přesuny. Jedním z příkladů bylo zapůjčení pand v roce 1984 během letních olympijských her v USA do zoo v Los Angeles. Tam medvědi strávili tři měsíce a poté byli na další tři měsíce přemístěni na výstavu do San Francisca. Tento komerční půlroční pobyt pand v těchto dvou městech vyvolal v USA a Evropě boj o zapůjčení pand, jež měly přinést zoologickým zahradám status, publicitu a zisk. „*Pandy byly nyní ceněny spíše pro svou výstavní hodnotu než pro sebe samé; stal se z nich velký byznys*“ (Schaller, 1993, s. 236).

V této etapě pandí diplomacie zařadil Mezinárodní svaz ochrany přírody (IUCN) pandy v roce 1984 mezi ohrožené druhy, čímž se program krátkodobého propůjčování pand stal předmětem ostrých sporů. Na jedné straně byly obavy o dobré životní podmínky zvířat a na straně druhé stáli nespokojení ochránci přírody, kteří argumentovali tím, že v Úmluvě o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) je stanoveno, že obchod s ohroženými zvířaty by měl být povolený pouze pro vědecké účely a/nebo pro posílení rozmnožování a přežití druhu (Schaller; 1993). Aby čínské úřady splnily tato kritéria upustily, v roce 1991 od krátkodobých půjček a místo toho čínští a západní ochránci přírody navrhli dlouhodobé půjčky umožňující chov, přičemž poplatky za pronájem byly použity na ochranu pandy velké (Imbriaco, 2006; Schaller, 1993; O'Brien, Wen-shi, and Zhi, 1994). Návrh tak zahájil společný výzkumný program, jehož cílem byla záchrana a ochrana pand před vyhynutím. Avšak s postupem času se důraz pandí diplomacie na ochranu přírody jasně modifikoval a vrátil se opět k politice a symbolice pandy.

Pandí půjčky a obchodní smlouvy od roku 2008

⁷ China Wildlife Conservation Association (CWCA) je čínská asociace ochrany přírody, založená v roce 1983 v Pekingu.

Vědci, kteří zkoumali všechny půjčky pand, v posledních letech zjistili, že po zemětřesení v roce 2008 v provincii S'-čchuan⁸ se půjčky začaly shodovat s obchodními smlouvami, cennými zdroji a technologiemi (BBC, 2013). Tím začalo třetí období pandí diplomacie spojené především s ekonomickými vztahy. Dle BBC (2013) můžeme říct, že „v této nové etapě půjčky pand jsou založené na kuan-si (konexe), což je čínský termín označující osobní síť vlivu, vzájemné důvěry, reciprocity a loajality“.

Pandí diplomacie od nástupu Si Ťin-pchinga k moci až dodnes

Od nástupu prezidenta ČLR Si Ťin-pchinga k moci v roce 2013 došlo k nárůstu pandích emisarů. Prezident ČLR totiž klade důraz na posílení čínské soft power v zahraničí a osobně podepisuje půjčky pand do cizích států. Čína však vyžaduje, aby o medvědy osobně požádala hlava státu recipientské země, což může trochu připomínat starověké rituály, při nichž čínští císaři přijímali prosby od zemí, které říše středu považovala za barbarské. Při posuzování žádosti o zapůjčení pand bere čínská vláda v potaz zejména klima, technologie, vybavení a potenciální životní prostředí pand. Rozvinuté země s vysokým HDP na obyvatele jsou při rozhodování upřednostňované, protože jsou nejlépe vybavené pro splnění těchto podmínek, samozřejmě pokud jim to nezkaží jejich bilaterální vztahy s ČLR (Zhang, 2021).

V dnešní době má stále mnoho zoologických zahrad zájem o pandy hlavně kvůli prestiži a zisku, i přesto že to pro ně znamená obrovské finanční náklady (Anderlini, 2017). Zoologické zahrady však nerozhodují o tom, zda jejich země bude žádat o pandy, tohle je úkol vlády. Proč si tedy státy chtějí půjčovat pandy? Je to opravdu kvůli prestiži, či zisku, když víme, že Čína v pozadí porušuje lidská práva? Můžeme konstatovat, že hlavním důvodem, proč si chtějí země zapůjčit pandy, je jejich zájem prohloubit si jak diplomatické, tak ekonomické vztahy s ČLR a prokázat si navzájem důvěru. Jinými slovy státy chtějí ukázat, že stojí o další spolupráci s ČLR, i když to často bývá na úkor kontroverzním tématům, s nimiž daná země nesouhlasí. Pokud se ČLR rozhodne propůjčit pandy, znamená to, že stát splňuje všechny Čínou stanovené podmínky, a kromě

⁸ 12. května 2008 provincii S'-čchuan zasáhlo zemětřesení o síle 8 stupňů Richterovy škály. Tato přírodní katastrofa zničila více než 23 % životního prostředí pand a fragmentace zbývajících území by mohla bránit jejich reprodukci (The Ecological Society of America, 2009).

toho ČLR vidí v recipientské zemi potenciál využití pandí diplomacie. Je tedy zřejmé, že pandí diplomacie pro ČLR je velmi výhodná, když skrze ni Čína získá cenné obchodní dohody, vysoké finanční prostředky na ochranu pand, dlouhý a prosperující vztah s recipientskou zemí a právě zkoumaný lepší obraz.

2 Čínsko-německé vztahy

Čína je druhou největší ekonomikou světa a nejdůležitějším obchodním partnerem Německa. Pro Německo je Čína partnerem, konkurentem i rivalem zároveň (GIZ, 2021). ČLR navázala diplomatické vztahy s východním Německem v roce 1950 a se západním Německem v roce 1972. Čínsko-německé vztahy se tak od této doby začaly intenzivně vyvíjet v mnoha směrech a s postupem času získaly větší politický obsah (Federal Foreign Office, 2022).

Důvodem pro navázání diplomatických vztahů se západním Německem v 70. letech minulého století bylo otevření se ČLR západnímu světu. Západoněmečtí tvůrci zahraniční politiky považovali Čínu v té době za strategickou protiváhu Sovětského svazu, a proto se rozhodli navázat oficiální spolupráci (Heilmann, 2002, s. 1).

V 80. letech se díky reformám v ČLR staly nejdůležitějším prvkem tehdejší západní německé politiky vůči Číně hospodářské vztahy. To se však změnilo po událostech na Náměstí nebeského klidu v roce 1989, kde čínská armáda brutálně potlačila probíhající demonstrace. Tyto události vedly ke kolapsu diplomatických vztahů a k ekonomickým sankcím, mimo jiné i ke zhoršení obrazu čínské vlády v očích západní veřejnosti. Nicméně historik a bývalý německý konzul v Kantonu Wolfgang Runge však tvrdí, že k úplnému embargu ani k úplnému přerušení vazeb nikdy nedošlo, vztahy byly pouze omezené (Deutsche Welle, 2012).

Čínsko-německé vztahy se normalizovaly začátkem 90. let. Následující roky přinesly vzájemné návštěvy nejvyšších státních činitelů a obnovení spolupráce na multilaterálních setkáních. Samozřejmě se vazby neobešly bez překážek, jimiž bylo např. přijetí rezoluce německého Bundestagu (Německý spolkový sněm) v roce 1996, kritizující porušování lidských práv v ČLR. Vláda v Pekingu tento krok německé strany označila za protičínský. K ohrožení vzájemných vazeb však nedošlo, protože německá strana v rámci Valného shromáždění OSN téhož roku, ujistila ČLR, že pokračuje v podporování politiky „jedné Číny“⁹ a zdůraznila, že považuje Tibet a Tchaj-wan za

⁹ Politika jedné Číny – v praxi to znamená, že udržování diplomatických vztahů na nejvyšší úrovni je možné pouze s jedním ze dvou států, které mají slovo Čína ve svém názvu, a to s ČLR, nebo naopak s Čínou

nedílnou součást ČLR, taktéž se vyjádřila k otázce lidských práv, kterou chtěla řešit společně s ČLR prostřednictvím politického dialogu, což čínskou stranu uspokojilo (Łysik, 2006). Co se týče hospodářské spolupráce v této dekádě byl v roce 1993 vytvořen v Německu tzv. „asijský koncept“, jehož úkolem bylo integrovat německé firmy na asijský trh, a to včetně Číny, a posílit hospodářské kontakty Německa se zeměmi tohoto regionu (Morozowski, 2019, s. 125).

Na počátku 21. století čínsko-německé vztahy dosáhly pozitivního vyústění, jímž bylo podepsání strategického partnerství v roce 2004. Obě země se tak zavázaly rozšiřovat vzájemné vztahy ve všech oblastech: od politiky po hospodářství, od občanské společnosti po kulturu. Strategické partnerství se tak od té doby obohatilo o více než 60 platforem pro politický dialog. Z pohledu Německa bylo strategické partnerství odůvodněno nutností spolupracovat s Čínou tváří v tvář globálním výzvám (Morozowski, 2019, s. 126).

Přestože německá kancléřka Angela Merkelová podporovala povahu strategického partnerství německo-čínských vztahů, uvnitř německé vlády se začaly ozývat hlasy, které čím dál tím víc kladly důraz na otázku lidských práv a autonomii Tibetu v rámci jedné Číny, což vedlo k postupnému zhoršování vzájemných vazeb. K hlavnímu ochlazení vztahů došlo v roce 2008, když celý spor vyostřil tím, že do Berlína přijel tibetský duchovní vůdce Dalajlama (Cziomer, 2010 in Morozowski, 2019, s. 126). Vztahy se však opět zlepšily v roce 2010, kdy se obě země dohodly na společném komuniké, které uvedlo, že se vazby během globální finanční krize prohloubily. Státy zmínily, že sdílejí důležité zájmy a jako obchodní a exportní země kladou důraz na „reálnou ekonomiku“ (Kundnani, Parello-Plesner; 2012, s. 6).

V roce 2014 se Německo stalo nejdůležitější evropskou cílovou zemí pro čínské investice zejména v oblastech, které jsou navrženy v pekingské strategii „*Made in China 2025*“, podle níž se má ČLR do roku 2025 stát světovým technologickým lídrem a průkopníkem čtvrté průmyslové revoluce (Morozowski, 2019). Na konci roku 2014 došlo i k určité transformaci čínsko-německých vztahů, které byly povýšeny ze

republikou na Tchaj-wanu (Sinopsis, 2020). V dnešní době si každá země vykládá tento princip „jedné Číny“ trochu jinak. V případě ČLR, považuje Tchaj-wan jakou svou 23. provincii, ačkoliv má Čínská republika na Tchaj-wanu zřízený svůj politický systém.

„strategického partnerství“ na „komplexní strategické partnerství“. Cílem bylo prohloubení strategického partnerství v rámci konání pravidelných konzultací o regionálních, globálních, politických a bezpečnostních otázkách. Obě země se shodly na tom, že další zintenzivnění čínsko-německé spolupráce je v základním zájmu obou zemí, ale i celé Evropy a Asie, a má sloužit k míru, stabilitě, podpoře prosperity a udržitelného rozvoje ve světě (BPA, 2014).

Po oteplení vztahů však vždy přichází časem i následné ochlazení, které postihlo čínsko-německé vztahy v roce 2016. Ačkoliv během vládní návštěvy německé delegace v Pekingu projevily obě země velký zájem o další ekonomickou spolupráci a byla uzavřena řada obchodních smluv, vyskytlo se mnoho dalších otázek, které se ukázaly jako původ napětí. Německá kancléřka kladla důraz na dlouholeté německo-čínské dialogy o lidských právech a právním státu, které ale Peking považuje za okrajově důležité, naopak čínská strana se mnohem více zajímala o podporu Německa pro získání statusu tržní ekonomiky od EU v rámci Světové obchodní organizace (WTO), který byl Číně přislíbený v době, kdy se připojila k obchodní organizaci. K ochlazení přispěla také témata jako čínská dumpingová politika týkající se oceli a hliníku a čínské diskriminační praktiky v přístupu na trh s ohledem na automobilový průmysl (Larres, 2016).

Rok 2017 byl pro čínsko-německé bilaterální vztahy naopak velmi úspěšný. V tomto roce diplomatické vztahy oslavily 45. výročí. Z toho důvodu, ale i kvůli konání summitu G20 v Hamburku navštívil prezident ČLR Německo. Si Ťin-pching poznamenal, že po 45 letech navazování diplomatických vztahů mezi Čínou a Německem se vzájemné vztahy staly měřítkem úspěchu. Mechanismus čínsko-německých vzájemných vazeb v posledních letech pokrýval téměř všechny oblasti, a to bilaterální obchodní, ekonomické, technické, kulturní a investiční spolupráce. Německá kancléřka také pozitivně ohodnotila vyvíjející se čínsko-německé vztahy a společně s čínským prezidentem podpořili následující spolupráci zejména v těchto oblastech: politika, ekonomika, obchod, hospodářství, technologie, kultura, sport (fotbal), vzdělání a výměna mládeže. Výsledkem návštěvy čínské delegace v Německu byla podepsaná řada dokumentů o bilaterální spolupráci, a mezi jinými byly předány i dvě pandy velké jako gesto přátelství a dobře vyvíjející se spolupráce. Tímto ČLR opět předvedla svou čínskou pandí diplomacii jako soft power v zahraničí (Galimzyanova, 2019).

Bilaterální vztahy v roce 2018 můžeme z větší části hodnotit jako pozitivní. Čína a Německo dosáhly jednotné fronty v otázce íránské jaderné dohody, což obě strany argumentovaly jako důležitý rezultat multilateralismu. Dále obě země souhlasily s posílením spolupráce v oblasti digitalizace, autonomního řízení, umělé inteligence, nových energetických vozidel a vědeckých a technologických inovací. Kromě toho byly podepsané i dohody o spolupráci v jiných oblastech, jako jsou zemědělství, zdravotnictví, školství a další. V zájmu dosažení všech obchodních cílů učinila ČLR ústupek v otázkách lidských práv, který zajímal německou stranu. Týkal se manželky zesnulého Liou Siao-po¹⁰. Čínská vláda vdově Liou Sia umožnila opustit domácí vězení a Čínu a začít nový život v zahraničí (Gao, 2018).

Koncem roku 2018 a začátkem roku 2019 začaly čínsko-německé vztahy postupně chladnout. Hlavním středem pozornosti a kontroverze se stala společnost Huawei. Němečtí podnikatelé poprvé otevřeně začali diskutovat o rizicích obchodování s čínskými partnery. Obavy vycházely zejména z politických, bezpečnostních či reputačních oblastí. Dále pak po vypuknutí demonstrací v Hongkongu, rostly obavy Německa z potlačení tamního prodemokratického hnutí. V neposlední řadě k ochlazení přispělo i rozsáhlé porušování lidských práv v Sin-ťiangu (Pongratz, 2020).

S příchodem koronavirové krize se čínsko-německé vztahy nezlepšily. Čína začala šířit svůj vliv v důsledku chybějícího zdravotního materiálu nejen v Německu, ale v celé Evropě. Prodej ochranných prostředků ČLR využila jako propagandistický „dar“, aby řídila svou pověst a ovlivňovala debaty v Německu i jinde. Německá vláda se veřejné konfrontaci vyhnula, ale německá média ostře zasáhla proti pokusům Číny ovlivňovat veřejné mínění (Truchlá, 2020; Pongratz, 2020).

V současnosti, navzdory úzkým vztahům stále přetrvávají zásadní názorové rozdíly zejména v oblasti lidských práv, mezinárodního práva, mezinárodního řádu a výkladu multilateralismu. I přes určité neshody ale nová německá vláda z počátku oznámila, že trvá na tom, aby Čína dále otevírala své trhy německým společnostem a jejich produktům, vytvářela struktury právního státu a sociální systémy, umožňovala větší politickou

¹⁰ Liou Siao-po, nositel Nobelovy ceny za mír, profesor a aktivista bojující za lidská práva, který byl vězněn za své názory. V roce 2017 zemřel na rakovinu v domácím vězení.

a hospodářskou účast, mírově řešila otázky menšin a v tomto duchu utvářela svá angažmá v mezinárodních institucích a podporovala mezinárodní řád založený na pravidlech (Federal Foreign Office, 2022). Nicméně nová koaliční vláda v Německu později oznámila, že zpřísní svůj postoj vůči vedení v Pekingu. Ministerstvo zahraničí v Německu v současné době připravuje tzv. „čínskou strategii“, v níž bude německá vláda považovat „Čínu za *partnera, konkurenta a systémového rivala*“ (Schult, Traufetter, 2022).

3 Čínská pandí diplomacie jako soft power v Německu

ČLR uplatnila svou pandí diplomacii poprvé v západním Německu v roce 1980. V té době se však ještě nejednalo o půjčku, ale o dar, který prezentoval Čínu v pozitivním světle a byl důkazem blízkých vztahů mezi ČLR a NSR. Čínský vůdce Chua Kuo-feng předal západoněmeckému kancléři Helmutu Schmidtovi pandí pár. Tito medvědi uhynuli v Německu v letech 2007 a 2012, bohužel i přes veškeré snahy berlínské zoo nezanechali po sobě potomka.

To vše se ale změnilo v roce 2017, když do berlínské zoologické zahrady zavítaly dvě nové pandy velké Meng Meng a Āiao Čching. Na uvítací ceremoniál dorazila jak německá kancléřka Angela Merkelová, tak i čínský prezident Si Ťin-pching, aby slavnostně přivítali nové členy berlínské zoo a zároveň oslavili 45. výročí od navázání diplomatických vztahů mezi ČLR a Německem. Kancléřka uvedla, že tuto událost lze považovat za symbol přátelství mezi ČLR a Německem (AFP, 2017).

O zapůjčení pand Německu se začalo jednat během cesty německé kancléřky do Číny v roce 2015. Merkelová tam osobně požádala čínského prezidenta o pár pand do berlínské zoo, přičemž zmínila, že „*se jedná o velmi specifický kus pocházející z Číny, z kterého bude mít mnoho lidí v Německu radost*“. Čínská strana žádost přijala a ochotně zahájila jednání ohledně zapůjčení pand Německu, následné předání se uskutečnilo o dva roky později (Deutsche Welle, 2015).

Během předávacího ceremoniálu v roce 2017, bylo oficiálně prohlášeno, že pandy byly zapůjčené z důvodu 45. výročí od navázání diplomatických vztahů, nicméně na pozadí této půjčky šlo o mnohem více. Dohody o propůjčení pand často souvisejí s obchodními smlouvami, tak to bylo i v případě Německa (Bílý, 2019). ČLR a Německo mají společné obchodní zájmy, proto současně s půjčkou pand byly podepsané za přítomnosti obou lídrů velké obchodní dohody v hodnotě 18,6 miliard eur. Tyto smlouvy se týkaly společností Airbus Group SE, Siemens AG a Daimler Group AG (dnes Mercedes – Benz Group AG). Dohody obsahovaly objednávku na dodávku osobních letadel Airbus A320, A330 do Pekingu a rozšíření spolupráce mezi německou automobilkou Daimler Group AG a čínskou společností BAIC Motor Corp (Mint, 2017; Deutsche Welle, 2015).

Cílem pandí diplomacie je ale především ukázat Peking v pozitivním světle. S posláním pand do Německa čínská vláda kromě uzavření obchodních dohod skrze pandí diplomacii usilovala taky o zmírnění napětí v bilaterálních vztazích a získání tržního ekonomického statusu od EU v rámci WTO s pomocí a podporou Berlína (Szcudlik, 2017; Reuters, 2017). Ke zmíněnému napětí vedlo zhoršení vztahů z roku 2016, když čínská společnost Midea Group převzala německou technologicko-robotickou firmu Kuka. To vyvolalo v Německu kontroverze a obavy ohledně přenosu cenného know-how do Číny, a to zvláště v době, kdy se roboti stávají stále důležitějšími ve výrobním a průmyslovém sektoru země. Kromě toho částečné znepokojení vyplývalo i z obav o národní bezpečnost (Deutsche Welle, 2018). Kvůli tomu se Německo stalo jedním z iniciátorů k vytvoření instituce v rámci EU, která má za úkol dohlížet na zahraniční investice v EU a v případě nutnosti je blokovat (Szcudlik, 2017).

K tržnímu statusu německá kancléřka uvedla, že německá vláda bude usilovat o pokrok v rozhovorech mezi Evropskou unií a ČLR a podpořila rychlé uzavření investiční smlouvy, která by časem mohla vést k dohodě o volném obchodu pro ČLR (Mint, 2017).

Hlavní příčinou příjezdu čínského prezidenta Si Ťin-pchinga však nebyla oslava 45. výročí od navázání diplomatických vztahů či předání pand. Čínský vůdce zavítal do Německa z důvodu účasti na summitu G20, který se konal o pár dní později v Hamburku. Nejvýznamnějšími rysy summitu byl posun ČLR a Německa do čela globálního vedení a odsunutí USA do pozadí. Tato změna ve světovém vedení měla v následujících letech ovlivnit strukturu světové ekonomiky. Na programu summitu G20 se měla řešit řada témat jako, finanční regulace, obchod, válka proti terorismu a změna klimatu (Yellinek, 2017). Obě země jako důležití spojenci si hodlaly udržet své vztahy v rovnováze a pokračovat tak v prosperující spolupráci.

Můžeme tedy shrnout, že zapůjčení pand Německu v roce 2017 jako nástroj soft power bylo úspěšné hlavně v oblasti obchodu. I když úzká čínsko-německá spolupráce v sektoru ekonomiky trvá už nějakou dobu, s příchodem pand se ekonomické vztahy prohloubily a s tím se zvýšil také export i import (Bílý, 2019). Pandí diplomacie mezi jinými přispěla i k posílení návštěvnosti zoologické zahrady v Berlíně, čímž zoo dosáhlo většího zisku z turismu (Bílý, 2019). Co se týče zmírnění napětí, můžeme říci, že k němu

došlo právě díky pandám, nicméně nic netrvá věčně a napětí, mezi ČLR a Německem se objevilo opět v jiných tématech. Avšak v otázce, zda pandí diplomacie v Německu nějak přispěla ke zmírnění napětí či zlepšení obrazu Číny, tomu se budeme blíže věnovat v praktické části bakalářské práce.

4 Praktická část

V praktické části se zaměřím na mediální analýzu vybraných německých deníků. Pomocí kvantitativní a kvalitativní metody se pokusím zmapovat obraz čínské pandí diplomacie v Německu.

Výzkumná otázka, která zní: „Přispěla pandí diplomacie k pozitivnímu obrazu Číny v Německu?“ bude zodpovězená na základě mediální analýzy 127 článků získaných z pěti německých deníků – Bild, Die Welt, Der Tagesspiegel, Frankfurter Allgemeine Zeitung a Süddeutsche Zeitung. Pro překlad německých textů jsem použila Google a Deepl překladač. Články týkající se života pand v berlínské zoo, jejich zdravotního stavu či pandí diplomacie v jiných zemích nebyly zohledněny, protože by v žádném ohledu nepodpořily výsledek práce.

4.1 Mediální analýza

Internet je v dnešní době jedním z nejdůležitějších zdrojů informací. Je to také místo, kde si různé subjekty vyměňují své názory, zkušenosti atd., proto je důležité udržet si správný přehled. K tomu slouží mediální analýza, která je monitoringem médií. Jejím cílem je informovat čtenáře o publicitě společnosti. Jinými slovy mediální analýza mapuje mediální obraz společnosti a prezentuje její postoj k určité problematice. Výběr médií a vymezení časového období pro mediální analýzu může poskytnout řadu témat v novém světle a dosud neznámých souvislostech (Wunschová, 2012).

Mediální analýzu můžeme rozdělit na dvě hodnotící metody: kvantitativní a kvalitativní. Kvantitativní metoda využívá pro analýzu textu měřitelné postupy. Tento přístup zahrnuje počítání přesných čísel (procenta, klíčová slova, počet článků...), které pak poskytnou objektivní fakta o mediální reprezentaci. Druhá metoda, tedy kvalitativní se soustřeďuje na obsah analyzovaného textu. V médiích se nachází hodně nuancí, které je nutné vysvětlit, proto musíme k diskutované problematice přistupovat kriticky a zároveň zasadit výsledky dat do širšího kontextu událostí či situací. Pomocí kvalitativní metody tak sledujeme negativní, pozitivní nebo neutrální charakter zveřejněných textů (Wunschová, 2012; Drew, 2022).

Všechny výsledky obou metod jsou zapisovány v grafech a tabulkách a jsou doplněny komentáři autorky.

4.2 Výběr německých médií

Pro svou mediální analýzu jsem použila pět deníků, které jsem vybrala pomocí průzkumu médií v Německu. Zaměřila jsem se především na množství čtenářů, ale také na počet vyskytujících se článků s tematikou pandí diplomacie. Mezi pět deníků, z kterých jsem čerpala, patří:

Bild

Deník Bild je jedním z největších a nejoblíbenějších zpravodajských novin v Německu. Podle statistik má Bild měsíčně až 417 milionů návštěvníků na svém digitálním webu. Ačkoliv se Bild řadí mezi bulvární deníky, má značný politický vliv. (deutschland.de, 2020; Bild, 2022).

Die Welt

Dalším německým deníkem je Die Welt, který byl založený podle vzoru britských listin „The Times“ za účelem poskytnutí kvalitních novin. V dnešní době tyto noviny zastávají názory konzervativní – pravice a jejich průměrná měsíční návštěvnost na webu dle statistik Die Welt je 144 milionů lidí (deutschland.de, 2020; Die Welt, 2022).

Der Tagesspiegel

Berlínský deník, který poprvé vyšel v roce 1945 má charakter levicově-liberální. Jeho měsíční návštěvnost na webu se průměrně pohybuje mezi 20–30 milionů čtenářů. Der Tagesspiegel je čtený především v západní části Německa (deutschland.de, 2020, euro topics, 2022).

Frankfurter Allgemeine Zeitung

Tento německý deník zastává konzervativně-liberální názory. Jeho plný název zní Frankfurter Allgemeine Zeitung für Deutschland. Zpravodaj náleží mezi nejrespektovanější německé i evropské noviny a jeho průměrná měsíční návštěvnost je 100 milionů lidí (deutschland.de, 2020; euro topics, 2022).

Süddeutsche Zeitung

Deník Süddeutsche Zeitung patří také mezi nejčtenější celostátní noviny v Německu. Vyniká svým liberálně, – levicovým postojem a jeho průměrná měsíční návštěvnost na webu se pohybuje kolem 100 milionů lidí (deutschland.de, 2020, euro topics, 2022).

4.3 Německo jako případová studie

Pro svůj výzkum o pandí diplomacii jsem Německo vybrala ze dvou důvodů. Prvním z nich jsou dobře se rozvíjející bilaterální vztahy mezi Německem a ČR, a to především v ekonomické oblasti, která v dnešní době úzce souvisí s pandími půjčkami. Druhým důvodem je nedostatek materiálů na české akademické půdě týkající se pandí diplomacie obecně ale i v Německu. O pandí diplomacii se zmiňovaly česká média jen zřídka. Co se týče akademických prací v České republice existuje pouze jedna, která se plně věnuje tématice pandí diplomacie. Další práce popisovaly spíše soft power a pandí diplomacii zmiňovaly pouze okrajově.

4.4 Shromažďování dat

Pro výzkum jsem zvolila kvantitativní a kvalitativní metodu mediální analýzy. Tímto přístupem zmapuji tematickou a obsahovou strukturu článků za vymezené období, čímž získám podrobnější informace a širší pohled na zkoumanou otázku.

Všechny vybrané články, týkající se pandí diplomacie v Německu, jsem zasadila do následujícího období: říjen 2015 až listopad 2021. Tento časový úsek začíná cestou německé kancléřky do ČLR v roce 2015. Tehdy Angela Merkelová osobně požádala čínského prezidenta Si Ťin-pchinga o pár pand, čímž čínská strana úspěšně zahájila jednání o pandí půjčky pro Německo. Dále se v roce 2017 konala nejdůležitější událost týkající se pandí diplomacie v Německu, a to přivezení pand do berlínské zoo. Poslední články, zmiňující pandí diplomacii v Německu, byly publikované v roce 2021. Tyto příspěvky hovoří především o pandích mláďatech narozených v roce 2019 v Berlíně.

Pro vyhledávání článků v dostupných archivech deníků týkajících se pandí diplomacie v Německu jsem použila dvě německá klíčová slova¹¹ jako „Panda Diplomatie“ (pandí diplomacie) a „Panda“. Po přezkoumání seznamů článků v novinách obsahujících zmíněná klíčová slova a porovnání obsahů¹² v člancích jsem vyčlenila opakující se témata. Nejčastěji diskutované předměty v člancích jsem následně rozdělila do jedenácti kategorií, přičemž jsem hodnotila, zda se jedná o pozitivní, negativní či neutrální článek. Při hodnocení obsahu textů jsem se rozhodovala na základě toho, zda diskutované téma pozitivně, negativně či neutrálně přispělo ke zlepšení čínského obrazu v Německu skrze pandí diplomacii. Všechny výsledky jsem zaznamenávala v excelovské tabulce.

¹¹ Mezi klíčová slova jsem se pokusila zařadit i čínská soft power, nicméně tento termín nevyhledal žádné články spojené s pandí diplomacií v Německu.

4.5 Cíl mediální analýzy

Primárním cílem mého výzkumu je zjistit, zda opravdu čínská pandí diplomacie přispěla ke zlepšení obrazu Číny v Německu. Pokud se zkoumaná hypotéza potvrdí, pokusím se výsledky vysvětlit a propojit s teoretickou částí. V opačném případě, tzn., kdyby se zkoumaná otázka nepotvrdila, budu postupovat stejně. Závěrem získané výsledky by mohly obohatit dosavadní vědění o pandí diplomacii a přinést nové poznatky do nepříliš probádaného prostředí zejména na české akademické půdě.

5 Kvantitativní analýza

V této části bakalářské práce se nachází kvantitativní výsledky mediální analýzy, které představují celkový rozsah výzkumu na téma čínská pandí diplomacie v Německu. Výsledky jsem získala z výše uvedených německých deníků. Prostřednictvím použití klíčových slov „Panda Diplomatie“ a „Panda“ se mi podařilo najít celkem 283 článků. Z tohoto počtu jsem však vyřadila všechny příspěvky, které by nijak nepodpořily tento výzkum, tzn. články týkající se života pand v berlínské zoo, zdravotního stavu pand či texty popisující pandí diplomacii v jiných zemích. Konečný počet tedy činil 127 článků vyhledaných za období mezi říjnem 2015 až listopadem 2021.

Nejvíce článků, týkajících se pandí diplomacie v Německu, zveřejnil deník Süddeutsche Zeitung s celkovým počtem 48, naopak nejméně článků k tématu publikoval Frankfurter Allgemeine Zeitung s pouhým počtem 6 článků.

	Politika				
	Ekonomika	Lidská práva	Čínsko - německé vztahy	Výběr jmen	Popis pandí diplomacie
Celkový počet článků vyjadřující se na téma:	26	12	36	14	84
%	20,48	9,45	28,35	11,02	66,15
pozitivní	24		33	2	47
negativní	2	12	3	10	12
neutrální				2	25

Tabulka 1: Kódy z článků

Zdroj: Autorka

	Výběh pro pandy	Příroda a pandy	Návštěvnost v zoo	Uvítací ceremonie	Historie	Kultura
Celkový počet článků vyjadřující se na téma:	26	34	18	23	19	13
%	20,48	26,78	14,18	18,12	14,97	10,24
pozitivní	15	11	17	21	6	13
negativní	10	21				
neutrální	1	2	1	2	13	

Tabulka 2: Kódy z článků

Zdroj: Autorka

Tabulky č. 1 a č. 2 znázorňují všechny kódy diskutované v článcích a jejich absolutní výskyt jak v číslech, tak i v procentech. Z údajů je patrné, že nejvíce reflektovaným předmětem byl obecný popis pandí diplomacie, který německá média zmínila v 84 článcích, ať už v negativním, pozitivním či neutrálním světle.

Druhým nejčastěji diskutovaným kódem byly čínsko-německé vztahy. Články prezentovaly tyto vztahy v drtivé většině velmi pozitivně. Tohle zjištění však není překvapující, protože pandy míří do zemí, které s ČLR udržují dobré diplomatické vztahy. Dalším probíraným tématem s celkovým počtem 34 příspěvků byla ochrana pand a souvislosti týkající se těchto medvědů a přírody. Tento kód byl však více kritizovaný.

O ekonomice a výběhu pro pandy se diskutovalo ve většině případů pozitivně. Oba kódy obsahují stejný počet článků, a to 26. Co se týče ekonomiky, osobně jsem čekala, že se o ní bude debatovat více, jelikož třetí fáze pandí diplomacie (viz kapitola 1.4) úzce souvisí s obchodními půjčkami.

Uvítací ceremonie pand v roce 2017, kterou vybraná média zmínila ve 23 případech byla jednoznačně kladnou událostí pro čínskou i německou stranu.

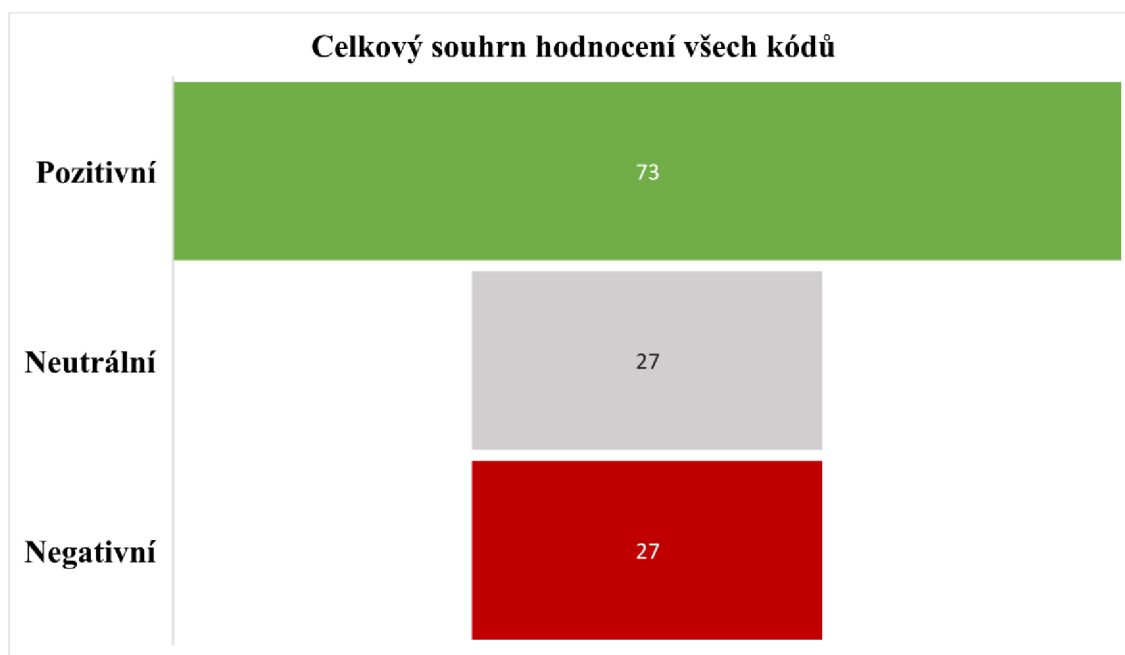
Následujícím neutrálně komentovaným tématem v německých novinách byla historie pandí diplomacie, která zmiňovala zesnulé pandy, jež Západní Německo obdrželo jako dar, nikoliv jako půjčku.

Osmým pozitivně diskutovaným předmětem byly návštěvy v berlínské zoologické zahradě. Zde se spekulovalo o tom, zda v důsledku příjezdu pand se zvýšila návštěvnost v zoo.

Tématem 14 článků byl výběr jmen pro pandí mláďata, která se narodila v roce 2019. Tento kód byl ale kontroverzním tématem v německých médiích, proto je většina publikací negativních.

Předposledním pozitivně zmiňovaným tématem byla samozřejmě kultura spojená s pandami a Čínou.

Nejvíce kontroverzním, reflektovaným kódem byla tematika lidských práv v Číně, takže v tomto případě se jedná o jasnou negativní převahu.

Zdroj: Autorka

Graf č. 1 představuje celkový výsledek hodnocení výše uvedených kódů. Klasifikace jedenácti kategorií byla provedena na základě analýzy sentimentu, tzn. dle subjektivního mínění.

Jak můžeme vidět z celkového počtu všech článků, pozitivní hodnocení jednoznačně převažuje nad neutrálním či negativním výsledkem. Tohle zjištění je patrné z tabulek, kde kladná klasifikace byla výsledkem u sedmi kódů. To se týkalo zejména

ekonomiky, čínsko-německých vztahů, popisu pandí diplomacie, výběhu pro pandy, větší návštěvnosti v zoo, uvítací ceremonie a kultury.

U tří kategorií jako lidská práva, výběr jmen pro pandí mláďata, příroda a pandy naopak převažovalo negativní hodnocení, protože se jednalo o kontroverzní témata, které se řeší na pozadí pandí diplomacie.

Historie jako jediný kód byla hodnocená neutrálně.

6 Kvalitativní analýza

Tato kapitola se zaměřuje na kvalitativní výzkum německých deníků, jinými slovy soustřeďuje se na analýzu obsahu zveřejněných článků.

Z německých publikací jsem v první řadě vymezila jedenáct kódů (zmiňných v předchozí kapitole) podle rozebíraných témat v tisku. Lidská práva, čínsko-německé vztahy, výběr jmen a popis pandí diplomacie jsem původně zamýšlela spojit pod jeden společný kód – politika. Nicméně každé toto téma se v různých odstavcích prezentovalo jinak, buď se popis pandí diplomacie ve tři čtvrtině článků hodnotil pozitivně, ale na konci byl odstavec kritizující lidská práva, pak bylo těžké celý text hodnotit jako pozitivní, negativní či neutrální. Z toho důvodu jsem se rozhodla kód politika rozdělit do čtyř podkategorií.

Nejčastěji diskutovaným předmětem byl obecný popis pandí diplomacie. Německá média se k němu vyjadřovala spíše v pozitivním duchu. Zmiňovala, že nedílnou součástí pandí diplomacie jsou cenné půjčky v podobě pand, které si zaslouží jen země udržující dobré vztahy s ČLR a zároveň splňující náročné požadavky pekingské vlády, což se Německu podařilo. Samozřejmě se toto téma neobešlo bez kritiky. Kritizovaly se hlavně náklady, které stát, ale i zoologická zahrada, v milionech eur zaplatí každý rok za pandy. Deník Die Welt napsal, že „*pandy jsou drženy v zařízeních jako političtí vězni, musí pro čínský režim souložit*“ a vydělávat tučnou sumu peněz (Die Welt, 2017). Deník Bild zase uvedl, že se pandy snaží umlčet partnery ČLR před kritizováním politiky Peking, nebo, že pandy jsou nedobrovolnými nástroji Číny k získání srdcí a myslí německých, evropských či amerických občanů a mají tím zakrýt zločiny ČLR (Deuber, 2019; Bild, 2019).

K čínsko-německým vztahům se německá média vyjadřovala pozitivně, protože jsou silně ovlivněny ekonomickou spoluprací. Při předání pand byly podepsané velké obchodní smlouvy se společnostmi jako Airbus Group SE, Siemens AG a Daimler Group AG (dnes Mercedes – Benz Group AG) (viz kapitola 3). Pár dní po předání pand se konal summit G20 v Hamburku, ke kterému Angela Merkelová uvedla, „*že pro jeho úspěch potřebují čínského prezidenta, a Si Ťin-pching spoléhá na Berlín především*

z ekonomických důvodů“ (Gillert, 2017).¹³ Deník Die Welt zase napsal, že „vzhledem ke kurzu zahraniční politiky USA jsou Německo a Čína na sobě více závislé. Aktivněji hledají možnosti, jak spolu smysluplně spolupracovat, ale stále existuje řada témat, na kterých se země společně neshodnou“ (Gillert, 2017). Diskutovalo se také o volném trhu, ke kterému je německá strana vůči Číně skeptická. Obavy Německa k udělení tržního statusu Číně vyplývají z několika důvodů. Za prvé, ČLR si klade velmi striktní podmínky pro vstup na vlastní trh, což téměř neumožňuje německým firmám obchodovat v Číně. Za druhé se německá vláda stále obává, že by čínské korporáty mohly převzít kontrolu nad západními společnostmi nejen v Evropě ale i v ČLR, jak se již stalo v roce 2016 (viz kapitola 3). Nicméně německá kancléřka se k tomu vyjádřila, že chce, aby se se všemi firmami zacházelo stejně a aby si státy navzájem umožnily vstup na trh. Na konec k čínsko-německým vztahům navázal i prezident Si Ťin-pching, který řekl, že stojí o prohloubení dosavadní spolupráce s Německem nejen v ekonomické sféře, ale i v kulturní či v sportovní sféře.

Co se týče pand a přírody, tento kód německé noviny jasně kritizovaly. Negativní poznatky se týkaly zejména špatné ochrany pand. Organizace PETA¹⁴ uvedla, že pandy jsou drženy v zoo z čistě politických a ekonomických důvodů, ale nijak nepřispívají k ochraně druhu. Ochránci přírody také tvrdí, že držení medvědů v chovných stanicích zabíjí jejich smysly, které jim následně chybí k přežití ve volné přírodě (Süddeutsche Zeitung, 2017; Bodderas, 2017).

Výběh pro pandy se setkal v tisku spíše s pozitivními ohlasy, ve kterém média zohledňovaly především to, že výběh patří mezi největší a nejmodernější zařízení v Evropě. Nicméně německá společnost kritizovala opět obrovské náklady vynaložené na celý komplex. S tím ale zoologická zahrada v Berlíně nemohla nic dělat, protože ČLR si klade velmi vysoké požadavky, které výběh pro pandy musí splňovat.

¹³ Na summitu se měla probírat závažná témata (viz kapitola 3), na něž mají USA a ČLR rozdílné názory. V zájmu ČLR dostat se do vedení G20 si potřebovala najít silného spojence. Německo bylo v tomto ohledu nejlepším adeptem pro Čínu, jelikož je nejsilnějším obchodním partnerem ČLR za EU.

¹⁴ Nezisková organizace bojující za práva zvířat.

Příjezd pand a uvítací ceremonii články prezentovaly v pozitivním světle. Důvodem nebyli pouze medvědi, ale i příjezd samotného Si Ťin-pchinga, který se setkal s německou kancléřkou kvůli oslavě 45. výročí od navázání diplomatických vztahů. Německá média napsala, že čínský vůdce se nemusel během ceremonie obávat kontroverzních politických otázek, protože ty se budou řešit „za zavřenými dveřmi“. Oba lídři toto setkání následně potvrdili podepsáním obchodních smluv, a tím zahájili novou etapu strategického přátelství a pandí diplomacie v Německu. Nicméně během uvítací ceremonie proběhla i menší vlna protestů lidskoprávních aktivistů v kostýmech pand. Ty však německá média zmínila jen velmi okrajově.

S pandí půjčkou berlínská zoologická zahrada čekala od černobílých medvědů i něco na oplátku, a to větší zisk z turismu, aby mohla refinancovat náklady za chov pand. Toto očekávání je dle mého názoru nesplnitelné, protože jak jsem již dříve zmiňovala, berlínská zoo a německá vláda ročně zaplatí miliony euro za každoroční nájemné a chov pand. Nicméně zoologická zahrada provedla pár náhodných dotazníků, ve kterém lidé odpovídali, že přišli do zoo zejména kvůli pandám. Toto zjištění však stále nemůže říct, o kolik se zvedla návštěvnost jen díky těmto medvědům (Bild, 2019). Každopádně deníky v pozitivním duchu uváděly, že pandy jsou velkou atrakcí a magnetem na lidi.

Když se v roce 2019 narodila pandí mláďata, začalo se spekulovat o tom, jaká by mohla mít jména. Avšak dle pravidel čínské pandí diplomacie, jména pro všechny pandy vybírá čínská strana. Nicméně, německá média konkrétně deník Der Tagesspiegel, přišel s návrhem pojmenovat pandy Hong a Kong, což bylo pro ČLR samozřejmě nepřijatelné. S nápadem souvisely současně probíhající protesty za svobodu a demokracii v Hongkongu. Německá média skrze pojmenování pand chtěla tímto prodemokratické protesty podpořit. Čínská strana se k tomu ale jasně vyjádřila. Pokud Němci začnou nazývat pandy Hong a Kong, pekingská vláda je z Německa stáhne. Nakonec se situace uklidnila a medvědi dostali jména Meng Jüan a Meng Siang, což v překladu znamená vytoužený sen a očekávaný sen. Evropané však nazývají pandy Pit a Paul.

Nejvíce kontroverzním tématem v tisku byla samozřejmě lidská práva. I přesto, že jsou pandy velmi roztomilá stvoření a jejich úkolem je zlepšovat obraz Číny, takový problém jako porušování lidských práv v ČLR se nedá zastínit pandí roztomilostí.

Německé články tento problém kritizovaly na příkladu nobelisty a aktivisty za občanská práva Liou Siao-po¹⁵.

Poslední dva kódy, historii a kulturu, německé noviny popisovaly neutrálně či pozitivně. V historii se média zaměřila na dobré vztahy z minulosti, kdy Německo dostalo pandy jako dar z důvodu dobrého přátelství s ČLR. Co se týče kultury články popisovaly čínský festival, který se konal souběžně s příjezdem pand. Účastníci tak mohli vidět stínový box, čajový obřad nebo dračí tanec, které přiblížily německým občanům kulturu Dálného východu. Deníky zmínily i celosvětovou soutěž, konanou v roce 2019, „Giant Panda Global Awards“, která se týkala všech zemí majících pandy. V této soutěži se Německu podařilo zvítězit v pěti kategoriích z celkového počtu patnácti kategorií.

¹⁵ Liou Siao-po byl uvězněn v domácím vězení v Číně za své názory, kde také těžce onemocněl. Bohužel čínská vláda mu nedovolila opustit zemi a později na následky své nemoci zemřel. O rok později však čínská vláda udělala menší ústupek v lidských právech a propustila z domácího vězení vdovu po Liou Siao-po (viz kapitola 3).

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit, proč se ČLR rozhodla poslat pandy do Německa, a zda čínská pandí diplomacie v Německu přispěla k lepšímu obrazu Číny. V odpovědi na první výzkumnou otázku, získanou prostřednictvím prostudované literatury, jsem zjistila, že pekingská vláda se rozhodla propůjčit pandy Německu zejména z důvodu dobře rozvíjejících se čínsko-německých vztahů. Jak je patrné z textu, tyto vztahy jsou silně ovlivněny ekonomickou spoluprací, což souvisí i s pandí půjčkou, během níž byly podepsané velké obchodní dohody. Můžeme pozorovat, že i termín předání pand nebyl náhodou. V roce 2015 byly čínsko-německé vztahy na dobré cestě, protože začátkem téhož roku v zájmu obou zemí došlo k prohloubení strategického partnerství v rámci konání pravidelných konzultací o regionálních, globálních, politických a bezpečnostních otázkách. Proto německá kancléřka během své cesty do ČLR v roce 2015 osobně požádala o pár pand. V roce 2016 došlo k ochlazení bilaterálních vztahů z důvodu incidentu ze společnosti Kuka (viz kapitola 3). Nicméně v roce 2017 se vztahy opět normalizovaly. Dá se říci, že k normalizaci přispěla i pandí diplomacie, jelikož těsně po předání pand se konal summit G20 v Hamburku, který byl pro ČLR, ale i pro Německo velice důležitý. Proto ceremonie přivítání černobílých medvědů byla naplánována pár dní před setkáním G20. Tímto čínská strana využila pandí diplomacii jako nástroj soft power k upevnění vztahů. Pro obě strany to byl strategický krok, protože Německo obdrželo vytoužené pandy, ale i silného spojence, a Čína zase získala cenné obchodní dohody a také silného spojence.

V odpovědi na druhou výzkumnou otázku získanou prostřednictvím mediální analýzy pěti německých deníků jsem zjistila, že články popisovaly pandí diplomacii z kladného úhlu. K pozitivnímu obrazu Číny přispěly hlavně témata o ekonomice, čínsko-německých vztazích, návštěvnosti v zoo, kultuře, popisu pandí diplomacie a výběhu pro pandy. Ačkoliv se německá média nevyhnula kritice pandí diplomacie, porušování lidských prav či potlačování prodemokratických protestů v Hongkongu, pozitivní mínění v člancích bylo silnější.

Je však možné, že kdybych do své mediální analýzy zahrnula i komentáře čtenářů, mohlo by to ovlivnit výsledek celého výzkumu, protože naprostá většina komentářů byla

negativní, v nichž lidé zpochybňovali cíl pandí diplomacie, náklady využití na pandy apod.

Závěrem lze říci, že čínská pandí diplomacie opravdu přispěla k lepšímu obrazu Číny v Německu, zejména v roce 2017. Došlo i ke zmíněnému zmírnění napětí vyústěného v roce 2016 v souvislosti ze společnosti Kuka a tržním statusem pro ČLR. V tomto ohledu měla ale německá strana vůči ČLR obavy, proto si zanechávala spíše neutrální postoj, aby nedošlo k dalšímu ochlazení vztahu.

Nicméně lepší pohled na ČLR díky pandí diplomacii však neměl dlouhého trvání. S postupem času (tj. od roku 2018) se začala objevovat nová kontroverzní témata jako incident ze společnosti Huawei, koronavirová krize, protesty v Hongkongu či genocida v Sin-Ťiangu. Avšak na tyto problémy pandí diplomacie jako nástroj čínské soft power v dnešní době již nestačí.

Resumé

This bachelor thesis deals with Chinese panda diplomacy in Germany and its aim is to try to answer two research questions: „Why did the PRC decide to lend pandas to Germany?“ And „Did panda diplomacy contribute to a positive image of China in Germany?“ The answer for the first question will be obtained based on the studied literature and the answer to the second question will be obtained using the media analysis of selected and available German newspapers. Through this method, I will try to properly define the basic concepts that will allow a better understanding the research hypothesis. The answer to the second question will be obtained through a media analysis of selected and available German news reports. Through the quantitative and qualitative method of media analysis I will try to explain the collected data and answer the second research hypothesis. In the conclusion of the thesis I will summarize the main findings of the research.

Key words

Panda diplomacy, Panda, Soft power, Chinese soft power, Sino-german relations, China, Germany

Seznam příloh

Mediální analýza – Deník Die Welt – excel tabulka

Znázornění zpracování:

Die Welt	Ekonomika	Lidská práva	Historie	Výběh pro Pandy	Enviromentální dopady	Výběr jmen
https://www.welt.de/politik/deuts	pozitivní	pozitivní	neutrální			
https://www.welt.de/debatte/kolu					negativní	
https://www.welt.de/vermischtes/	negativní				negativní	
https://www.welt.de/wissenschaft.		negativní			pozitivní	
https://www.welt.de/politik/ausla	pozitivní					
https://www.welt.de/vermischtes/				negativní		
https://www.welt.de/politik/ausla	pozitivní		neutrální	negativní		
https://www.welt.de/regionales/b						
https://www.welt.de/regionales/b	pozitivní				pozitivní	
https://www.welt.de/regionales/n					negativní	
https://www.welt.de/regionales/b						
https://www.welt.de/regionales/b	pozitivní				negativní	
	12 5P; 1NEG	1P; 1NEG	2NEU	2NEG	2P; 4NEG	

Popis pandí diplomacie	Čínsko - německé vztahy	Návštěvnost v zoo	Příjezd pand	Kultura	POZ.	NEG.	NEU.
	pozitivní		pozitivní		P.		
negativní						NEG.	
negativní						NEG.	
negativní						NEG.	
	pozitivní			pozitivní	P.		
pozitivní							NEU.
neutrální							NEU.
pozitivní			pozitivní		P.		
pozitivní		pozitivní	neutrální		P.		
pozitivní							NEU.
neutrální							NEU.
pozitivní		pozitivní			P.		
5P; 3NEG; 2NEU	2P	2P	2P 1NEU	1P	5P	3NEG	4NEU

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1 – *Kódy z článků*

Tabulka č. 2 – *Kódy z článků*

Graf č. 1 – *Celkový souhrn hodnocení všech kódů*

Bibliografie

ALBERT, Eleanor. China's Big Bet on Soft Power. *CFR* [online]. New York: Council on Foreign Relations, February 9, 2018 [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/backgrounders/chinas-big-bet-soft-power>

ANDERLINI, Jamil. Panda politics: the hard truth about China's cuddliest diplomat. *FINANCIAL TIMES* [online]. Hong Kong: The Financial Times, NOVEMBER 3 2017 [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8a04a532-be92-11e7-9836-b25f8adaa111>

ANDERSON, David a Abby TANG. Why pandas are the most overrated animals on the planet. *Business Insider* [online]. New York: Insider, c2022, Jun 6, 2018 [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://www.businessinsider.com/panda-most-overrated-animal-ever-2018-5>

BAKEŠOVÁ, Ivana, Ondřej KUČERA a Martin LAVIČKA. *Dějiny Čínské lidové republiky: (1949-2018)*. Praha: NLN, 2019. ISBN 978-80-7422-596-3.

BARKIN, Noah. Panda diplomacy: Merkel and Xi pushed into awkward embrace before G20. *Yahoo! news* [online]. Berlin: Reuters, c2022, 4 July 2017 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://sg.news.yahoo.com/panda-diplomacy-merkel-xi-pushed-awkward-embrace-g20-102818987.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xILmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAACqvDEgJMdmJIQ56cnGgM5h7gbEBHVyNIPVIUj8koJBOGBVyCOLHJdt5uCOTORgL-AAsshLFtwCciByu1ORVVpdk0qZq3H5-uc32Gamw6qz98YsYjwuH1E256TXUduWD9xpFRckzSLmPGq5Lq4ZcyLBK9RNjVn5HoPb5YIMYGKW

Berliner vergeben Panda-Namen – vorne: Hong & Kong! *Bild* [online]. Berlin: Axel Springer SE, b.r., 04.09.2019 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.bild.de/regional/berlin/berlin-aktuell/panda-zwillinge-in-berlin-leser-vergeben-namen-ganz-vorne-hong-kong-64413418.bild.html>

BILD.de erreichen monatlich. *Bild* [online]. Berlin: Axel Springer SE, b.r. [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.bild.de/corporate-site/ueber-bild-de/bild-de/artikel-ueber-bild-de-17520982.bild.html>

BÍLÝ, Radim. *Pandí diplomacie* [online]. Plzeň, 2019 [cit. 2021-11-07]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/11025/37710>. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Vedoucí práce doc. PhDr. Šárka Cabadová Waisová, Ph.D.

BODDERAS, Elke. „Das sind verhaltensgestörte Tiere“. *Die Welt* [online]. Berlin: Axel Springer SE, b.r., Veröffentlicht am 05.07.2017 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.welt.de/vermishtes/article166286924/Das-sind-verhaltensgestoerte-Tiere.html>

BUCKINGHAM, K., Neil, J., David, W., & Jepson, P. R. (2013). Diplomats and Refugees: Panda Diplomacy, Soft "Cuddly" Power, and the New Trajectory in Panda Conservation. *Environmental Practice*.

BUCHHOLZ, Katharina Buchholz. Panda Populations in the Wild Rebound. *Statista* [online]. USA: Statista, 2019, Jul 19 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://www.statista.com/chart/18740/panda-populations-in-the-wild-and-in-captivity/>

BURNS, Alexander “When Ling-Ling and Hsing Hsing Arrived in the U.S.,” *New York Times*, [cit. 2022-01-27]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2016/02/07/nyregion/the-pandas-richard-nixon-obtained-for-the-us.html>.

CARMINATI, Daniele. The State of China’s Soft Power in 202. *E-International Relations* [online]. JUL 3 2020, 1-3 [cit. 2022-02-22]. ISSN ISSN 2053-8626. Dostupné z: <https://www.e-ir.info/2020/07/03/the-state-of-chinas-soft-power-in-2020/>

CHEAH, L.K. Western media should rethink its distorted portrayal of China’s rise. *South China Morning Post* [online]. Hong Kong: South China Morning Post Publishers Limited, c2022, 5 Jun, 2016 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.scmp.com/comment/insight-opinion/article/1963504/western-media-should-rethink-its-distorted-portrayal-chinas>

China, Germany to forward strategic partnership: communique. *China Daily* [online]. Beijing: Xinhua, c1995 - 2022, 2010-07-16 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/china/2010-07/16/content_10118456.htm

China, Germany ink biz contracts worth billions. *DW Made for minds*. [online]. Bonn: Deutsche Welle, c2022, 29.10.2015 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/china-germany-ink-biz-contracts-worth-billions/a-18813871>

China. *GIZ* [online]. Bonn: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), c2011-2022, 31. prosince 2021 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.giz.de/en/worldwide/377.html>

China's new phase of panda diplomacy. *BBC* [online]. London: BBC, c2022, 25. září 2013 [cit. 2022-04-29]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/science-environment-24161385>

CVACHOVÁ, Pavla. „Měkká moc“ v boji o hegemonii: Případ Číny [online]. Praha, 2018 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: https://www.everycrsreport.com/files/20190625_RL33534_088c5467dd11365dd4ab5f72133db289fa10030f.pdf. Bakalářská práce. Univerzita Karlova.

DELFs, Arne a Patrick DONAHUE. Xi Jinping, Angela Merkel bond over ‘panda diplomacy’ before G-20 meet. *Mint* [online]. Delhi: HT Digital Streams, b. r., 06 Jul 2017 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.livemint.com/Politics/bUpRIROzKmwScK8o5gOKzL/Xi-Jinping-Angela-Merkel-bond-over-panda-diplomacy-before.html>

Der Tagesspiegel: Daily newspaper. *Euro topics* [online]. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, b.r., December 2019 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.eurotopics.net/en/148489/der-tagesspiegel>

DEUBER, Lea. Panda-Diplomatie: China leiht die seltenen Bären aus. Nicht ohne Hintergedanken. *Süddeutsche Zeitung* [online]. München: Süddeutsche Zeitung, b.r., 7. April 2019 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/politik/aktuelles-lexikon-panda-diplomatie-1.4399805>

DREW, Chris. Media Analysis – An Explanation For Undergraduates. *Helpfulprofessor.com* [online]. AN ELITE CAFEMEDIA PUBLISHER, c2022, March 10, 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://helpfulprofessor.com/media-analysis/>

DÜBEN, Björn Alexander. Are the Gloves Coming Off in China-Germany Economic Relations? As Germany shifts its China approach, Huawei is in the crosshairs. *The Diplomat* [online]. Tokyo: Tribune Content Agency, c2022, May 3, 2019 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://thediplomat.com/2019/05/are-the-gloves-coming-off-in-china-germany-economic-relations/>

D'HOOGHE, Ingrid. *The Rise of China's Public Diplomacy*. The Hague: The Netherlands Institute of International Relations Clingendael, July 2007. ISBN 978-90-5031-1175.

GALIMZYANOVA, Albina. Sino-German relations: striving for a benchmark. *Problemy Dalnego Vostoka* [online]. Diplomatic Academy of the Ministry of Foreign Affairs of Russia, 2019, **Issue 6**, 4-12 [cit. 2022-04-30]. Dostupné z: doi:10.31857/S013128120007990-0

GAO, Charlotte. Was Merkel's Visit to China Successful? While achieving a united front on the Iran nuclear deal, Merkel stood firm on human rights issues. *The Diplomat* [online]. Tokyo: Tribune Content Agency, c2022, May 29, 2018 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2067115544/97C21CECC252403DPQ/1?accountid=16730#center>

GAO, Charlotte. While China and Germany Sign Trade Deals, Liu Xiaobo's Widow Allowed to Leave China: Angela Merkel scores a human rights victory while Li Keqiang is in Germany to talk trade. *The Diplomat* [online]. Tokyo: Tribune Content Agency, c2022, Jul 10, 2018 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2067115544/97C21CECC252403DPQ/1?accountid=16730#center>

Gemeinsame Erklärung zum Besuch von Staatspräsident Xi: Schaffung einer umfassenden strategischen Partnerschaft zwischen Deutschland und China. *Die Bundesregierung* [online]. Berlin: Presse – und Informationsamt der Bundesregierung (BPA), c2022, 28. března 2014 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/suche/gemeinsame-erklaerung-zum-besuch-von-staatspraesident-xi-schaffung-einer-umfassenden-strategischen-partnerschaft-zwischen-deutschland-und-china-411848>

Germany and China: Bilateral relations. *Federal Foreign Office* [online]. Berlin: Auswärtiges Amt, 27. ledna 2022 [cit. 2022-04-25]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/china-node/china/228916>

GILLERT, Sonja. Trump macht Merkels Panda-Diplomatie mit China überflüssig. *Die Welt* [online]. Berlin: Axel Springer SE, b.r., Veröffentlicht am 05.07.2017 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article166322508/Trump-macht-Merkels-Panda-Diplomatie-mit-China-ueberfluessig.html>

GLOCKER, Melanie L. *Baby schema modulates the brain reward system in nulliparous women* [online]. Philadelphia, 2009 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.pnas.org/content/pnas/106/22/9115.full.pdf>. RESEARCH ARTICLE. Center for Studies of Addictions, Department of Psychiatry, University of Pennsylvania.

HARTIG, Falk. Panda Diplomacy: The Cutest Part of China's Public Diplomacy. *The Hague Journal of Diplomacy*. 2013, **8**, 49-78.

HEILMANN, Sebastian. *Grundelemente deutscher Chinapolitik* [online]. Center for East Asian and Pacific Studies, August 2002 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: http://www.chinapolitik.org/files/no_14.pdf. Analysis. Trier University.

HEIN, Matthias von. Niemcy i Chiny: stosunki pod napięciem. *DW Made for minds*. [online]. Bonn: Deutsche Welle, c2022, 28.04.2021 [cit. 2022-04-26].

Dostupné z: <https://www.dw.com/pl/niemcy-i-chiny-stosunki-pod-napi%C4%99ciem/a-57365870>

HILL, Kevin D., The Convention on International Trade in Endangered Species: Fifteen Years Later, 13 Loy. L.A. Int'l & Comp. L. Rev. 231 (1990). Available at: <https://digitalcommons.lmu.edu/ilr/vol13/iss2/1>

HOGENBOOM, Melissa. China's new phase of panda diplomacy. *British Broadcasting Corporation* [online]. UK: BBC, 25 September 2013n. 1. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/science-environment-24161385>

HOLLAND, Brynn. Panda Diplomacy: The World's Cutest Ambassadors. *History* [online]. New York: A&E Television Networks, 2017 [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.history.com/news/panda-diplomacy-the-worlds-cutest-ambassadors>

HU, Zuli a Mohsin S. KHAN. Way Is China Growing So Fast? *Economic Issues* [online]. Washington D.C.: International Monetary Fund, June 1997, (8), 1-12 [cit. 2022-04-26]. ISSN 1020-5098. Dostupné z: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/issues8/issue8.pdf>

HYLAND, Emma. *PANDA DIPLOMACY: CHINA'S SOFTEST POWER? HOW DOES CHINA UTILIZE THE GIANT PANDA IN ITS PUBLIC DIPLOMACY?* [online]. Aalborg, May 15th 2020 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [https://projekter.aau.dk/projekter/en/studentthesis/panda-diplomacy-chinas-softest-power\(cb5fdc62-0c72-414e-82c4-ea2487758658\).html](https://projekter.aau.dk/projekter/en/studentthesis/panda-diplomacy-chinas-softest-power(cb5fdc62-0c72-414e-82c4-ea2487758658).html). Master thesis. Aalborg University.

IMBRIACO, Alison. *The Giant Panda: Help Save This Endangered Species!* [online]. the United States of America: Enslow Publishers, 2006 [cit. 2022-02-10]. ISBN 1-59845-037-9. Dostupné z: <https://archive.org/details/giantpandahelpsa0000imbr/page/n5/mode/2up?view=theater>

Is China's Soft Power Strategy Working? *Center for Strategic and International Studies* [online]. Washington, DC: CHINA POWER PROJECT, c2022, February 27,

2016 [cit. 2022-05-02]. Dostupné z: <https://chinapower.csis.org/is-chinas-soft-power-strategy-working/>

KUNDNANI, Hans a Jonas PARELLO-PLESNER. *CHINA AND GERMANY: WHY THE EMERGING SPECIAL RELATIONSHIP MATTERS FOR EUROPE* [online]. London: European Council on Foreign Relations (ECFR), May 2012. [cit. 2022-04-29]. ISBN 978-1-906538-55-2. Dostupné z: https://www.files.ethz.ch/isn/173460/ECFR55_CHINA_GERMANY_BRIEF_AW.pdf

KURLANTZICK, Joshua. *Charm Offensive: How China's Soft Power Is Transforming the World*. New Haven and London: Yale University Press, 2007. ISBN 978-0-300-11703-5.

LARRES, Klaus. China and Germany: The Honeymoon Is Over: A visit to China by Germany's economics minister highlighted a blunter approach to bilateral relations. *The Diplomat* [online]. Arlington: DIPLOMAT MEDIA, c2022, November 16, 2016 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://thediplomat.com/2016/11/china-and-germany-the-honeymoon-is-over/>

LIN, Wen-cheng. *China's Panda Diplomacy* [online]. Institute of China and Asia-Pacific Studies, 2009 [cit. 2022-04-24]. Dostupné z: <https://www.mac.gov.tw/public/Attachment/052716233690.pdf>. National Sun Yat-sen University.

ŁOŚ, Robert. SOFT POWER CHIN. *Studia Polityczne* [online]. Uniwersytet Łódzki, 2017, **45**(1), 37-57 [cit. 2022-04-27]. ISSN 1230-3135. Dostupné z: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=582261>

ŁYSIK, Wojciech. STOSUNKI NIEMIECKO-CHIESKIE NA PROGU XXI WIEKU. *Azja-Pacyfik* [online]. Wydawnictwo Adam Marszałek, 2006, (9), 61-78 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.cejsh-f4240f74-ab8f-40fa-aa06-a6e770b6f4bf>

Merkel to accept new pandas from China for Berlin Zoo. *DW Made for minds*. [online]. Bonn: Deutsche Welle, c2022, 29.10.2015 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/merkel-to-accept-new-pandas-from-china-for-berlin-zoo/a-18815682>

MO, Jinwei a Qingan ZHOU. How 21st-Century China Sees Public Diplomacy As a Path to Soft Power. *Global Asia* [online]. Seoul: East Asia Foundation, c2016, September 2012 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://www.globalasia.org/v7no3/cover/how-21st-century-china-sees-public-diplomacy-as-a-path-to-soft-power_mo-jinweizhou-qingan

MORRIS, Ramona a Desmond MORRIS. *The giant panda*. the United States of America: Penguin Books, 1982. ISBN 014 00.6132 0.

MORRISON, Wayne M. *China's Economic Rise: History, Trends, Challenges, and Implications for the United States* [online]. USA, June 25, 2019 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: https://www.everycrsreport.com/files/20190625_RL33534_088c5467dd11365dd4ab5f72133db289fa10030f.pdf. CRS REPORT. The Congressional Research Service (CRS).

MOROZOWSKI, Tomasz. Strategiczni partnerzy czy systemowi konkurenci? Ewolucja polityki Niemiec wobec Chin. *Bezpieczeństwo*. Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego, 2019, (1), 123-140. ISSN 1899-6264.

National newspapers in Germany. *Deutschland.de* [online]. Frankfurt: Fazit Communication, c2021, 26.03.2020 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.deutschland.de/en/topic/knowledge/national-newspapers>

NYE, JR., Joseph S. *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. USA: PublicAffairs, 2004. ISBN 1-58648-225-4.

O'BRIEN, Stephen J., Pan WENSHI a Lu ZHI. Pandas, people and policy. *Nature*. London, May 19, 1994, **369**(6477), 179-180. Dostupné z: doi:10.1038/369179a0

Pandas in Berlin: Merkel sieht Bären als "Diplomaten": China leiht die seltenen Bären aus. Nicht ohne Hintergedanken. *Süddeutsche Zeitung* [online]. München: Süddeutsche Zeitung, b.r., 5. Juli 2017 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.sueddeutsche.de/leben/tiere-berlin-pandas-in-berlin-merkel-sieht-baeren-als-diplomaten-dpa.urn-newsml-dpa-com-20090101-170704-99-111057>

PEDDIE, C. 2010. Pandas Will Leave Adelaide Zoo in Debt for a Decade. News.com.au, December 27. Available at <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0047287516656916>

Politika jedné Číny. *Sinopsis* [online]. Praha: AcaMedia, c2022, 1.10.2020 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://sinopsis.cz/sinopsis/politika-jedne-ciny/>

PONGRATZ, Barbara. Chinese President Xi Jinping's 'panda diplomacy' with Germany. *France24* [online]. Paris: Agence France-Presse (AFP), [2006], 06/07/2017 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.france24.com/en/20170706-china-germany-panda-diplomacy-berlin-zoo-xi-jinping-merkel>

PONGRATZ, Barbara. Sino-German relations in the Corona crisis: It's time to make decisions. *MERICs Mercator Institute for China Studies* [online]. Berlin: Mercator Institute for China Studies (MERICs) gGmbH, c2022, May 15, 2020 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://merics.org/en/analysis/sino-german-relations-corona-crisis-its-time-make-decisions>

PRZYCHODNIAK, Marcin. Chińskie plany wzmocnienia partnerstwa z Niemcami. *Biuletyn. Polski Instytut spraw międzynarodowych*, 5.7. 2017n. l., **65**(1507), 1-2. Dostupné také z: https://pism.pl/publikacje/Chińskie_plany_wzmocnienia_partnerstwa_z_Niemcami

German robot maker Kuka's CEO to be replaced by Chinese owners. *DW Made for minds*. [online]. Bonn: Deutsche Welle, c2022, 24.11.2018 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/german-robot-maker-kukas-ceo-to-be-replaced-by-chinese-owners/a-46440242>

Sichuan Earthquake Caused Significant Damage to Giant Panda Habitat: Ecologists find 2008 earthquake destroyed nearly a quarter of panda habitat near quake's

epicenter. *Esa* [online]. Washington D.C.: Ecological Society of America, c2022, July 27, 2009 [cit. 2022-04-30]. Dostupné z: <https://www.esa.org/blog/2009/07/27/sichuan-earthquake-caused-significant-damage-to-giant-panda-habitat/>

SHAMBAUGH, David. China's Soft-Power Push: The Search for Respect. *Foreign Affairs* [online]. July/August 2015, **94**(Number 4), 98-107 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://china.usc.edu/sites/default/files/forum/Shambaugh%20China%E2%80%99s%20Soft-Power%20Push%202015%20Foreign%20Affairs.pdf>

SCHALLER, George B. *The last panda: With a New Afterword*. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1993. ISBN 0-226-73629-6.

SCHALLER, George B. *The last panda* [online]. the United States of America: Chicago Press, 1993 [cit. 2022-02-09]. ISBN 0-226-73628-8. Dostupné z: <https://archive.org/details/lastpanda00scha/page/n5/mode/2up?view=theater>

SCHULT, Christoph a Gerald TRAUFFETTER. Government in Berlin Classifies China as a "Systemic Rival": Beijing Policy Slowly Crystallizes. *SPIEGEL International* [online]. Hamburk: Der Spiegel, b. r., 04.02.2022 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.spiegel.de/international/world/germany-rethinks-position-on-beijing-government-in-berlin-classifies-china-as-a-systemic-rival-a-57cf368a-79e9-41f2-8121-73654f3c6c7c>

Sichuan Earthquake Caused Significant Damage to Giant Panda Habitat. *Esa: The Ecological Society of America* [online]. USA: 1990 M Street NW, Suite 700, Washington, DC 20036, 27 July 2009n. 1. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.esa.org/blog/2009/07/27/sichuan-earthquake-caused-significant-damage-to-giant-panda-habitat/>

Süddeutsche Zeitung: Tageszeitung. *Euro topics* [online]. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, b.r., b.r. [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.eurotopics.net/de/148780/sueddeutsche-zeitung>

SUNG, Y.W. 1991. *The China Hong Kong Connection: The Key to China's Open-Door Policy. Trade and Development.* Cambridge University Press, Cambridge

SZCZUDLIK, Justyna. Role of "Panda Diplomacy" in China's Foreign Policy. *Biuletyn* [online]. 2017, **83**(1525), 1-3 [cit. 2022-01-27]. Dostupné z: <https://www.cceol.com/search/gray-literature-detail?id=854396>

SZCZUDLIK-TATAR, Justyna. Soft Power in China's Foreign Policy. *The Polish Quarterly of International Affairs*. 2010, **3**, 45-68.

TANZIM, Zerine. Soft power strategy of China in 21st century: strenghts and weaknesses. *International Journal of Advanced Research* [online]. May 2021, **9**(5), 459-467 [cit. 2022-04-26]. ISSN 2320-5407. Dostupné z: doi:10.21474/IJAR01/12860

TAYLOR, Edward. China's Midea receives U.S. green light for Kuka takeover. *Reuters* [online]. Frankfurt: The Thomson Reuters Trust Principles., c2022, December 30, 2016 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-kuka-m-a-mideamidea-group-idUSKBN14J0SP>

TRUHLÁ, Helena. Čínská propaganda bohužel funguje, prohlásila v Praze německá ministryně obrany. *Aktuálně* [online]. Praha: Economia, c1999–2022, 18. 7. 2020 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/s-cinou-jsme-prohrali-rika-o-koronavirove-pandemii-nemecka-m/r~e28762a2c8ef11ea95caac1f6b220ee8/>

Trump macht Merkels Panda-Diplomatie mit China überflüssig: China leiht die seltenen Bären aus. Nicht ohne Hintergedanken. *Die Welt* [online]. Berlin: Axel Springer SE, b.r., Veröffentlicht am 05.07.2017 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article166322508/Trump-macht-Merkels-Panda-Diplomatie-mit-China-ueberfluessig.html>

TURCSÁNYI, R. and KACHLIKOVÁ, E. (2020) 'The BRI and China's Soft Power in Europe: Why Chinese Narratives (Initially) Won', *Journal of Current Chinese Affairs*, 49(1), pp. 58–81. doi: 10.1177/1868102620963134.

Warum die Berliner Babys HONG und KONG heißen sollten: FDP fordert Verschiebung von Merkels China-Reise. *Bild* [online]. Berlin: Axel Springer SE, b.r., 02.09.2019 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z:

<https://www.bild.de/politik/ausland/politik-ausland/pekings-panda-politik-warum-die-berliner-babys-hong-und-kong-heissen-sollten-64364460.bild.html>

What is Soft Power? The Soft Power 30 [online]. USC Center on Public Diplomacy: Portland, b.r. [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://softpower30.com/what-is-soft-power/>

Who are the Uyghurs and why is China being accused of genocide? *BBC* [online]. London: BBC, c2022, 21 June 2021 [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-22278037>

WINKLER, Stephanie Christine. *Conceptual Politics in Practice: How Soft Power Changed the World* [online]. -. Stockholm University: Universitetsservice US-AB, 2020 [cit. 2022-02-15]. ISBN 978-91-7911-343-8. Dostupné z: <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1484025/FULLTEXT02.pdf>

WU, You. The Rise of China with Cultural Soft Power in the Age of Globalization. *Journal of Literature and Art Studies* [online]. May 2018, **8**(5), 763-778 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: doi:10.17265/2159-5836/2018.05.006

WUNSCHOVÁ, Vladimira. *Mediální analýza značky Kofola* [online]. Zlín, 2012 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/19322/wunschov%3%a1_2012_bp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

WUTHNOW, Joel. The Concept of Soft Power in China's Strategic Discourse. *Issues & Studies* [online]. 2008, **44**(2), 1-28 [cit. 2022-02-16]. Dostupné z: <https://indianstrategicknowledgeonline.com/web/Concept%20of%20Soft%20Power%20in.pdf>

YELLINEK, Roie. G20 2017: China and Germany Step Up. *Perspectives*. BESA Center Perspectives Paper, August 1, 2017, (548), 1-3.

XING, Y. (2010, August). China's panda diplomacy: the power of being cute.

ZHANG, Linda. *Pandas: China's Most Popular Diplomats* [online]. USA, 2021 [cit. 2021-12-03]. Dostupné z: <https://www.aei.org/research-products/report/pandas-chinas-most-popular-diplomats/>. Report. American Enterprise Institute for Public Policy Research.

ZHENG, Hanze. *Political Cuteness: Charting News Narratives of China's Panda Diplomacy in Recipient Countries of Australia, Scotland and Canada* [online]. Auckland University of Technology, 2017 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://openrepository.aut.ac.nz/bitstream/handle/10292/10971/ZhengH.pdf?sequence=4&isAllowed=y>. Master thesis. School of Communication Studies.

ZIĘTEK, Agata Wiktoria. SOFT POWER CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ „SOFT POWER Z CHIŃSKĄ SPECYFIKĄ”. *Teka Kom. Politol. Stos. Międzynar.* – *OL PAN* [online]. 2010, 1(5), 131–147 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://docplayer.pl/12964201-Soft-power-chinskiej-republiki-ludowej-soft-power-z-chinska-specyfika.html>

ZHOU, Christina. Panda politics and why China's adorable ambassadors are an important diplomatic tool: China Power. *ABC News* [online]. Sydney: ABC, c2022, Fri 21 Dec 2018 [cit. 2022-05-03]. Dostupné z: <https://www.abc.net.au/news/2018-12-22/why-pandas-are-part-of-chinas-diplomatic-strategies/10630298>

中国野生动物保护协会简介. *China Wildlife Conservation Association* [online]. 北京: 中国野生动物保护协会主办, 2020 [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <http://www.cwca.org.cn/aboutus/introduction/>

40 years of Sino-German relations. *DW Made for minds*. [online]. Germany: Deutsche Welle, c2022, 11. října 2012 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/40-years-of-sino-german-relations/a-16299632>